

Afgørelse i klagesag om Lejre Kommunes screeningsafgørelse om, at forslag til lokalplan 79b, Søtorvet og forslag til kommuneplantillæg nr. 18b, ikke skal miljøvurderes, samt endelig vedtagelse af lokalplanen

Sag: 21/04255 og 21/04242

Dato: 28. juni 2022

Lejre Kommune traf den 27. oktober 2020 afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan 79b, Søtorvet og forslag til kommuneplantillæg nr. 18b (screeningsafgørelse). Afgørelsen blev offentliggjort den 11. februar 2021. Kommunen vedtog desuden den 16. februar 2021 planerne endeligt.

En beboer i området har klaget over screeningsafgørelsen.

Et menighedsråd tilhørende en kirke, der er nabo til planområdet, har klaget over lokalplanvedtagelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om proceduren er foregået i overensstemmelse med miljøvurderingslovens krav om offentliggørelse.
- Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøscreening er opfyldt i forhold til bilag IV-arter, flora og fauna, bevaringsværdige træer og trafik.
- Om der skulle være foretaget en miljøvurdering af planerne.
- Om kommunen har mulighed for at ændre gældende planlægning.
- Om kommunen i forbindelse med planvedtagelsen har overholdt planlovens § 24, stk. 3.

- Om kommunen i forbindelse med planvedtagelsen har overholdt officialprincippet.

Planklagenævnet har ikke behandlet det øvrige klagepunkt i sagen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over screeningsafgørelsen.

Planklagenævnet kan heller ikke give medhold i klagen over den endelige vedtagelse af lokalplan LK 79b for Søtorvet.

Det betyder, at screeningsafgørelsen samt lokalplanen fortsat gælder.

Indhold

1. Sagens oplysninger 4
 - 1.1. Området og plangrundlaget 4
 - 1.2. Klagerne og bemærkninger hertil 5
2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 5
 - 2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse. 5
 - 2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence. 5
 - 2.1.2. Planklagenævnets prøvelse. 6
 - 2.2. Retsgrundlag for miljøscreeningen. 6
 - 2.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering. 6
 - 2.3.1. Klagen. 6
 - 2.3.2. Planklagenævnets vurdering. 6
 - 2.4. Miljøscreeningens udarbejdelse. 7
 - 2.5. Offentliggørelse. 7
 - 2.5.1. Klagen. 7
 - 2.5.2. Generelt om offentliggørelse. 7

- 2.5.3. Planklagenævnets vurdering. 8
- 2.6. Indholdet af kommunens miljøscreening. 8
 - 2.6.1. Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening. 8
 - 2.6.2. Påvirkning af bilag IV-arter (stor vandsalamander) 9
 - 2.6.3. Flora og fauna. 12
 - 2.6.4. Bevaringsværdige træer 12
 - 2.6.5. Trafik. 13
 - 2.6.6. Samlet vurdering af miljøscreeningen. 14
- 2.7. Forholdet mellem tidligere og ny lokalplan. 15
 - 2.7.1. Klagen. 15
 - 2.7.2. Generelt om muligheden for at ændre gældende planlægning. 15
 - 2.7.3. Planklagenævnets vurdering. 15
- 2.8. Inddragelse af offentligheden og håndtering af indsigelser 16
 - 2.8.1. Klagen. 16
 - 2.8.2. Generelt om inddragelse af offentligheden og håndtering af indsigelser 16
 - 2.8.3. Planklagenævnets vurdering. 16
- 2.9. Beslutningsgrundlaget for lokalplanen. 17
 - 2.9.1. Klagen. 17
 - 2.9.2. Generelt om materiale til byråds- og udvalgsmedlemmerne. 17
 - 2.9.3. Planklagenævnets vurdering. 18
- 2.10. Lokalplanen er i strid med Exner Fredningen. 18
 - 2.10.1. Klagen. 18
 - 2.10.2. Generelt om lokalplaner der i strid med anden lovgivning. 18

2.11. Forhold, som ikke behandles. 19

3. Afsluttende bemærkninger 19

1. Sagens oplysninger

1.1. Området og plangrundlaget

Området

Sagen vedrører [lokalplan 79b, Søtorvet](#), og [kommuneplantillæg nr. 18b](#) til kommuneplan 2017 for Lejre Kommune.[1]

Planområdet ligger i Hvalsø og udgør en del af bymidten med butikker, serviceerhverv, boliger og parkeringspladser. Planområdet er delvist bebygget.

Planområdet er, bortset fra en del af et rekreativt område på ca. 670 m², omfattet af den hidtidige lokalplanlægning for Søtorvet. Området kan ses af Bilag 1 med billedmateriale sidst i denne afgørelse.

Det vedtagne plangrundlag

Planerne muliggør udbygning af Søtorvet med to bygninger, én bygning med dagligvarebutik og et par mindre udvalgsvarebutikker i stueplan samt lejligheder på 1. sal og én bygning i to etager med boliger. Endvidere muliggør planerne en udvidelse af kommuneplanrammen, således at der kan ske en omlægning af [A1].

Planområdet omfatter et areal på ca. 30 ha.

Exner Fredningen

Hvalsø Kirke er omfattet af Exner Fredningen dateret i 1951.[2]

I servitutteksten er angivet følgende:

DEKLARATION.

Undertegnede menighedsråd for Hvalsø-Særløse sogne bestemmer her ved, at der pålægges ejendommen matr. nr. [F1] af Kr. Hvalsø by og sogn følgende servitut:

Den nuværende præstegårdshave fredes således, at den stedse skal henligge ubebygget, bortset fra den nuværende bebyggelse.

Præstegårdsjorden nord, øst og vest for kirkegården må ikke beb[by]ges inden for en afstand af 50 meter fra kirkegårdsmuren.

Så længe den til præsteembedet hørende have med gårdspl[a]ds og jorder administreres af de kirkelige myndigheder, træffer dog kirkeministeriet afgørelse om nyplacering af præstegårdens bygninger, herunder tillige selve byggeplanen, samt angående ombygninger og tilbygninger m. v. ua[n]set fredningsdeklarationen.

Påtaleberettiget er kirkeministeriet og fredningsnævnet for Roskilde amtsrådsreds m.v.

Lokalplan nr. LP 79B

Af lokalplanens § 15 fremgår det, hvilke andre planer lokalplanen ophæver:

§ 15 Ophævelse af lokalplan

§ 15.1 Med vedtagelse af Lokalplan LK 79 for Søtorvet ophæves Lokalplan 71 for Sarbjerg, Lokalplan 60 for [V1], Lokalplan 76 for Hvalsø Bymidte og Lokalplan LK 30 for Søtorvet for nærværende lokalplans område.

1.2. Klagerne og bemærkninger hertil

Planklagenævnet har under sagens behandling modtaget de dokumenter vedrørende sagens indhold, der fremgår af Bilag 2 sidst i denne afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagerne fra kommunen den 12. april 2021.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

De planer, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og screeningsafgørelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.[\[3\]](#)

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er ikke et retligt spørgsmål, om en plans indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven. Begrænsninger i niveauet for tilladelige miljøpåvirkninger følger af anden lovgivning.

2.1.2. Planklagenævnets prøvelse

Planklagenævnet har behandlet de dele af klagerne, som fremgår af afsnit 2.3 til 2.10. Klagernes bemærkninger for så vidt angår dette er alene kort gengivet i afgørelsen, men de er indgået i sagsbehandlingen i deres helhed.

Planklagenævnet har ikke behandlet de dele af klagerne, som fremgår af afsnit 2.11.

2.2. Retsgrundlag for miljøscreeningen

Den påklagede screeningsafgørelse er truffet i oktober 2020, og de miljøscreenede planer var ikke under tilvejebringelse før 16. maj 2017.

Planklagenævnet har derfor behandlet nedenstående efter den bekendtgørelse af miljøvurderingsloven, som blev udstedt i 2020.[\[4\]](#)

2.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering

2.3.1. Klagen

Det er anført i klagesagen, at planerne burde have været miljøvurderet, idet de både i indhold og afgrænsning afviger væsentligt fra den eksisterende planlægning for området.

2.3.2. Planklagenævnets vurdering

Der skal som hovedregel gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2, jf. § 8, stk. 1, nr. 1. Dette gælder også for ændringer af planer. Hvis en plan fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene indeholder mindre ændringer i en sådan plan, skal der dog kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1 (miljøscreening).

Planklagenævnet finder, at de miljøscreenede planer i den konkrete sag er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 10, men udgør en mindre ændring af det eksisterende plangrundlag, jf. § 8, stk. 2, nr. 1.

Nævnet lægger ved vurderingen vægt på, at der med planforslaget ikke ændres på anvendelsesmulighederne for området, idet området også inden vedtagelsen af planerne var udlagt til centerområde med mulighed for opførelse af bebyggelse til beboelse, butikker, kontorer, mv. Nævnet bemærker i den forbindelse, at planområdet har været planlagt til centerformål siden vedtagelse af lokalplan 76 den 29. maj 2001. Bestemmelserne om miljøvurdering var på dette tidspunkt ikke trådt i kraft.

Nævnet lægger endvidere vægt på, at området vest for [A1], som med planerne inddrages i planområdet, er et område af begrænset størrelse (670 m²), og at udvidelsen af planområdet ikke vurderes at ændre områdets karakter væsentligt, navnlig lægger nævnet vægt på, at der tale om et område, som er karakteriseret ved bymæssig bebyggelse.

De miljøscreenede planer skal derfor kun miljøvurderes, hvis det planlagte kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10.

2.4. Miljøscreeningens udarbejdelse

Det er under klagesagen gjort gældende, at kommunen ikke har foretaget en ny screening af planernes miljømæssige påvirkninger, idet klageren henviser til, at det offentliggjorte screeningskema er identisk med det screeningskema, der blev udarbejdet i forbindelse med vedtagelse af den eksisterende planlægning for området.

Lejre Kommune har i sine bemærkninger til klagesagen anført, at der er foretaget screening af, hvorvidt planerne vil påvirke miljøet væsentligt i forhold til den hidtidige planlægning for området. Screeningen er foregået ved at gennemgå screeningskemaet udarbejdet i forbindelse med vedtagelse af den eksisterende planlægning for området og herved vurdere, om den nye planlægning gav anledning til ændrede vurderinger af planernes påvirkning af miljøet.

Planklagenævnet lægger på baggrund af kommunens oplysninger til grund, at der er foretaget en screening af de miljømæssige påvirkninger af de ændringer, som planerne medfører i forhold til de eksisterende planer for området.

2.5. Offentliggørelse

2.5.1. Klagen

Det er anført i klagen over screeningsafgørelsen, at offentliggørelse af screeningsafgørelsen fem dage før planernes vedtagelse ikke har givet borgerne mulighed for indflydelse.

2.5.2. Generelt om offentliggørelse

En afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at et planforslag ikke skal miljøvurderes, skal ifølge miljøvurderingslovens § 33, offentliggøres snarest muligt og før den endelige vedtagelse af planen. Offentliggørelsen skal indeholde oplysning om, hvorvidt afgørelsen kan påklages, og fristen herfor.

Kommunen kan informere offentligheden ved at offentliggøre afgørelsen på kommunens hjemmeside.

2.5.3. Planklagenævnets vurdering

Lejre Kommune har i sine bemærkninger til klagen anført, at afgørelsen om ikke at miljøvurdere planerne er offentliggjort sammen med planforslagene, men at offentliggørelsen ikke var i overensstemmelse med miljøvurderingsloven.

Afgørelse med klagevejledning og screeningskema er efterfølgende offentliggjort på kommunens hjemmeside den 11. februar 2021.

Kommunen gør gældende, at fejlen ikke har haft betydning for borgernes mulighed for at påvirke planerne, da der har været mulighed for at indgive høringssvar i perioden fra den 28. oktober til 23. december 2020.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen ikke snarest muligt efter, at screeningsafgørelsen var truffet, har offentliggjort denne med klagevejledning, som foreskrevet i miljøvurderingsloven. Det er imidlertid nævnets vurdering, at dette forhold ikke i sig selv kan føre til ophævelse af screeningsafgørelsen eller planerne.

Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen har offentliggjort screeningsafgørelsen sammen med planforslagene, og at kommunen på ny har offentliggjort screeningsafgørelsen med klagevejledning og angivelse af klagefrist inden planernes endelige vedtagelse. Den mangelfulde offentliggørelse sammen med planerne har således ikke afskåret klager fra at klage eller at få efterprøvet afgørelsen.

2.6. Indholdet af kommunens miljøscreening

2.6.1. Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening

Formålet med miljøvurderingsloven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af bl.a. planer.

Grundlaget for en miljøscreening fremgår af bilag 3, jf. § 10. Af bilaget fremgår en række kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning af planens

indvirkning på miljøet, herunder kriterier i forhold til planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt.

Kravene til, hvilke forhold/miljøparametre i og eventuelt uden for lokalplanområdet, der skal inddrages i screeningen (screeningens omfang), og detaljeringsgraden af screeningen afhænger desuden af de konkrete forhold. Omfanget og detaljeringsgraden må således tilpasses indholdet af det enkelte planforslag, hvilket altid er en konkret vurdering i henhold til bl.a. lovens formål, lokalplanrådets sårbarhed og udstrækning, den eksisterende planlægning samt de muligheder, planlægningens realisering medfører.

Der er ikke et krav om, at en kommune skal inddrage alle tænkelige miljøparametre, men alene *relevante* kriterier, jf. lovens § 10.

Det fremgår således også af bilag 3, at der i en miljøscreening skal tages hensyn til indvirkningens størrelsesorden og rummelige udstrækning (det geografiske område og størrelsen af den befolkning, som kan blive berørt). Der skal desuden være tale om en væsentlig indvirkning, jf. lovens § 8, stk. 2, før det udløser en pligt til miljøvurdering.

Med hensyn til omfanget af de oplysninger, som skal tilvejebringes, bemærkes, at en miljøscreening er en oversigtlig vurdering eller et umiddelbart skøn over, om et konkret planforslag, der *ikke* er omfattet af kravet om obligatorisk miljøvurdering, vil skulle miljøvurderes. Der stilles således ikke i forbindelse med en miljøscreening de samme krav til detaljeringsgraden af vurderingen som ved en miljøvurdering.

Miljøvurderingsloven indeholder herunder ikke krav om, at der i sager om miljøscreening af planer, skal foretages detaljerede undersøgelser af planområdet. Et sådant krav kan heller ikke udledes af officialprincippet. I de situationer, hvor der ikke er obligatorisk miljøvurderingspligt, er det tvært imod forudsat i loven, at der i første omgang alene skal ske en oversigtlig vurdering/et umiddelbart skøn, hvilket ofte kan ske ud fra eksisterende registre og oplysninger i kommunen.

2.6.2. Påvirkning af bilag IV-arter (stor vandsalamander)

Det er anført i klagesagen, at det er overvejende sandsynligt, at stor vandsalamander har habitat i søområdet beliggende tæt på den del af det

grønne område, som inddrages i planområdet.

Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med miljøscreeninger

Der er i habitatdirektivet^[5] fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Stor vandsalamander er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.^[6]

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsens bilag IV.

I de sager, hvor der er et formelt krav om screening, f.eks. i sager om miljøscreening efter miljøvurderingsloven, kan vurderingen i forhold til bilag IV-arter ske i sammenhæng med screeningen, jf. habitatvejledningen.^[7] I en miljøscreening skal der desuden bl.a. tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen og faren for miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. bilag 3. Dette indebærer, at der i en miljøscreening skal indgå en vurdering af en eventuel påvirkning af bilag IV-arter som følge af planen.

Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter

Spørgsmålet om i hvilket omfang der skal foretages en nærmere undersøgelse af, om et område er et naturligt udbredelsesområde for en beskyttet art efter

habitatdirektivets bilag IV, er ikke reguleret. Spørgsmålet om, i hvilket omfang en myndighed generelt er forpligtet til at foretage konkrete undersøgelser af bilag IV-arters forekomst og omfanget af disse, er heller ikke reguleret.

En eventuel undersøgelsespligt og det potentielle omfang af denne, afhænger således af lovgivningen om bilag IV-arter og de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet (undersøgelsesprincippet), som kommunen skal påse overholdt. Kravene til forvaltningens sagsoplysning angår tilvejebringelsen af et fyldestgørende grundlag for afgørelsen. Kravene til oplysning af faktum kan ikke præciseres generelt og er i vid udstrækning af skønsmæssig karakter.

I sager om vurdering af bilag IV-arter kan der foretages en indledende vurdering (en slags "screening") af, om de konkrete aktiviteter en plan giver mulighed for, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder. Dette kan ske ud fra en faglig viden om arternes overordnede fordeling, levevis og levesteder. I de situationer, hvor den indledende vurdering viser, at bilag IV-arter kan påvirkes, skal kommunen belyse sagen nærmere for at vurdere, om yngle- og rasteområder bliver beskadiget eller ødelagt eller forskellige livsstadier af bilag IV-planter bliver ødelagt.[\[8\]](#)

Det antages desuden, at jo mere udbredte arterne er, desto større er sandsynligheden for, at der skal tages højde for dem i forbindelse med bl.a. planer. Det drejer sig f.eks. om spidssnudet frø, stor vandsalamander, flere arter af flagermus og odder.[\[9\]](#)

Der kan ikke fastlægges entydige kriterier for omfanget og karakteren af de oplysninger, der er nødvendige. Det afhænger af den konkrete situation. Der kan bl.a. i tilfælde af ældre oplysninger være behov for at vurdere, om oplysningerne skal opdateres for at afgøre, om arten rent faktisk fortsat forekommer i de berørte områder. Der kan ikke fastsættes præcise kriterier for, hvornår oplysninger er for gamle, da arterne er meget forskellige, ligesom den naturlige udvikling (f.eks. tilgroning) af et område kan have betydning for, om en art er til stede.[\[10\]](#)

Planklagenævnets vurdering

Af screeningsskemaet fremgår om *biologisk mangfoldighed*, at det ikke skønnes at ville påvirke den biologiske mangfoldighed, at en mindre del af den grønne kile

bliver inddraget til parkeringsplads.

Af lokalplanen (s. 12) fremgår videre, at rammeområdet ligger udenfor yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, hvorfor lokalplanen ikke vurderes, at ville beskadige sådanne.

Lejre Kommune har i sine bemærkninger til klagesagen anført, at der ikke i henhold til data på miljøportalen.dk er registreret naturdata og artsfund af bilag IV-arter i området.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til bilag IV-arter i forbindelse med miljøscreeningen. Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt

Nævnet lægger vægt på, at påvirkningen af bilag IV-arter i området er beskrevet i lokalplanen, og at kommunen har vurderet, at planen ikke kan beskadige, ødelægge eller påvirke yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.6.3. Flora og fauna

Klagen

Det er anført i klagen, at kommunen ikke har foretaget en ny undersøgelse af planens påvirkninger af flora og fauna, og at lokalplanen ikke bidrager til sikring af levesteder for planter og dyr, trods hensigt herom.

Generelt om flora og fauna

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at formålet med en miljøvurdering bl.a. er at tage hensyn til planers sandsynlige væsentlige indvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna. Det fremgår desuden af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt

beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan. Der kan herunder være pligt til at tage hensyn til dyre- og plantelivet i disse områder og landskaber.

Planklagenævnets vurdering

Flora og fauna er beskrevet i screeningsskemaet, s. 2, hvor det fremgår, at planerne ikke vil påvirke dyr og planter i forhold til den eksisterende planlægning. Det skønnes endvidere, at den biologiske mangfoldighed ikke vil blive påvirket af, at en mindre del af den grønne kile bliver inddraget til parkeringsplads.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til flora og fauna i forbindelse med miljøscreeningen. Nævnet lægger vægt på, at påvirkningen af flora og fauna er beskrevet i screeningsskemaet, og at kommunen har vurderet, at planerne ikke vil påvirke dyr, planter og biologisk mangfoldighed væsentligt.

Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.6.4. Bevaringsværdige træer

Klagen

Det er anført i klagesagen, at planerne medfører fældning af en række træer, som er udpeget som bevaringsværdige i anden lokalplanlægning. Klager anfører, at der på den baggrund burde være foretaget en miljøvurdering.

Endvidere gør klageren gældende, at screeningen, udarbejdet i forbindelse med den eksisterende planlægning for området, ikke omfatter de pågældende træer, da de på tidspunktet for miljøscreeningens udarbejdelse ikke var forudsat fældet. Det er herefter klagerens opfattelse, at der ikke er foretaget en screening af planernes miljømæssige påvirkning på træerne.

Generelt om bevaringsværdig natur

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder værdien og sårbarheden af det område der kan blive berørt som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det bl.a. efter omstændighederne skal indgå i en miljøscreening, hvis planen omfatter et område, der i kommuneplanen er udpeget med særlige landskabelige værdier eller som bevaringsværdige. Dette forhold udløser dog ikke i sig selv en miljøvurderingspligt, da det forudsætter, at der er tale om en væsentlig indvirkning, jf. lovens § 8, stk. 2.

Planklagenævnets vurdering

Lejre Kommune har i sine bemærkninger til klagen anført, at de pågældende træer ikke er udpeget som bevaringsværdige.

Videre anfører kommunen, at der i lokalplanen er medtaget bestemmelser om at plante træer på lokalplanområdet. Lokalplanen vil herefter samlet set medføre, at der vil være flere træer i området end aktuelt.

Planklagenævnet lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at der ikke er bevaringsværdige træer, som påvirkes af planerne.

Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.6.5. Trafik

Klagen

Klageren har gjort gældende, at der ikke er foretaget en ny vurdering af de trafikale konsekvenser af planerne, herunder er der ikke taget højde for, at trafikmængden er steget i overensstemmelse med befolkningstallet gennem i de seneste 7 år.

Endvidere anfører klageren, at der ikke er foretaget en reel vurdering af støjpåvirkningen, og at der må forventes øget trafik på [A1] med heraf afledt forurening og konsekvenser for borgere og naturområdet.

Generelt om trafik

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at de trafikale konsekvenser af planen, herunder i form af støj og forurening fra trafik, efter omstændighederne skal indgå i en miljøscreening.

Planklagenævnets vurdering

De trafikale konsekvenser af planerne er beskrevet i screeningskemaet, s. 2, hvor det fremgår, at det vurderes, at en lukning af [A2] vil ændre trafikmønstret og medføre mere trafik på [A1] og [A3]. Det vurderes af kommunen, at den øgede trafik kan få indvirkning på trafiksikkerheden. Ændringerne vurderes modsat at medføre mere sikre forhold for *bløde trafikanter* mellem [A3] og [A1].

Videre fremgår det af screeningskemaet, s. 2, at der som følge af de øgede aktiviteter forventes mere støj, og hertil bemærkes det, at det forventede ikke ligger ud over, hvad den eksisterende planlægning muliggør.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovennævnte, at kommunen har tilvejebragt tilstrækkelige oplysninger til at foretage en vurdering i forhold til trafik, trafikstøj og forurening i forbindelse med miljøscreeningen. Nævnet lægger vægt på, at de trafikale påvirkninger, herunder støj, er beskrevet i screeningskemaet, og at kommunen på baggrund heraf har vurderet, at planerne ikke vil påvirke trafik og støj væsentligt.

Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.6.6. Samlet vurdering af miljøscreeningen

Planklagenævnet finder ikke, at der på baggrund af klagen eller i øvrigt er grundlag for at fastslå, at miljøscreeningen ikke er sket i overensstemmelse med miljøvurderingsloven. Nævnet har herved lagt vægt på det ovenfor nævnte, samt at kommunen efter nævnets opfattelse i øvrigt har vurderet planforslagenes miljøkonsekvenser på det pågældende sted i forhold til de relevante miljøparametre og efter de kriterier, som fremgår af bilag 3.

Nævnet finder desuden samlet set, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at der er tale om mindre ændringer af en eksisterende plan for området, at der ikke er ændret på anvendelsesmulighederne, og at den planlagte udvidelse af området ikke vurderes at ville ændre områdets karakter væsentligt.

2.7. Forholdet mellem tidligere og ny lokalplan

2.7.1. Klagen

Det er anført i klagesagen, at kommunen anser lokalplan nr. LK 79B som en mindre justering af den for planområdet tidligere gældende lokalplan nr. 30.

Klageren anfører, at de betragter lokalplanen som en helt ny lokalplan med væsentlige ændringer.

2.7.2. Generelt om muligheden for at ændre gældende planlægning

Efter planlovens § 13, stk. 1, kan en kommune til enhver tid beslutte at tilvejebringe planforslag og ændringsforslag til de eksisterende kommunale

planer i overensstemmelse med de procedurer, som er fastsat i planlovens kapitel 6, når det er planlægningsmæssigt relevant.

Tilvejebringelsen af et ændret plangrundlag kan bl.a. ske ud fra et ønske om at erstatte hidtidige planer med et nyt plangrundlag og dermed skabe andre udviklingsmuligheder i en kommune.

Planloven er således ikke til hinder for, at kommunen vedtager en ny lokalplan, som strider mod en gældende lokalplan. Det fremgår imidlertid af lokalplanvejledningen, at det skal fremgå udtrykkeligt af den nye lokalplan, hvis dele af en eksisterende lokalplan der ophæves.[\[11\]](#)

2.7.3. Planklagenævnets vurdering

Planområdet var inden vedtagelsen af lokalplan nr. LP 79B, omfattet af lokalplan nr. LK 30, for Søtorvet i Hvalsø. Området for lokalplan nr. LP 79B fremgår af § 2.1 og kortbilag 1 i lokalplan nr. LP 79B.

Det fremgår af § 15.1 i lokalplan nr. LP 79B, om ophævelse af lokalplan, at lokalplan nr. LP 30, for Søtorvet i Hvalsø, ophæves inden for lokalplanområdet med dennes vedtagelse.

Planklagenævnet finder derved, at det fremgår udtrykkeligt af den nye lokalplan, lokalplan LP 79B, at dele af den eksisterende lokalplan nr. LP 30 ophæves for nærværende lokalplans område.

Som nævnt oven for, er der ikke noget til hinder for, at en kommune ændrer sit plangrundlag ved at vedtage en ny lokalplan, der strider mod den gamle.

På den baggrund kan nævnet ikke give medhold i klagepunktet.

2.8. Inddragelse af offentligheden og håndtering af indsigelser

2.8.1. Klagen

Det er anført i klagesagen, at der er indkommet 95 høringssvar til lokalplanen, hvoraf langt de fleste er kritiske over for lokalplanen.

Planklagenævnet har forstået det som en klage over kommunens håndtering af indsigelser.

2.8.2. Generelt om inddragelse af offentligheden og håndtering af indsigelser

En kommunes vedtagelse af en lokalplan skal ske i overensstemmelse med de retningslinjer, som er fastsat i planlovens kapitel 6.

En kommune kan vedtage et forslag til en lokalplan endeligt, når forslaget har været fremlagt offentligt med en frist på mindst 4 uger til fremsættelse af indsigelser, jf. planlovens § 24, stk. 5. Kommunen kan for forslag til lokalplaner af mindre betydning fastsætte en kortere frist, dog på mindst 2 uger, jf. planlovens § 24, stk. 6. Fristen skal være passende og tillade rimelig tid til at informere offentligheden og til, at offentligheden kan forberede sig på og opnå reel deltagelse i processen, jf. planlovens § 24, stk. 7.

Hvis der rettidigt har været fremsat indsigelser m.v. mod et lokalplanforslag, kan vedtagelsen af lokalplanen dog tidligst ske 4 uger efter udløbet af indsigelsesfristen, jf. § 27, stk. 1, 2. pkt.

Formålet med bestemmelsen om 4 uger er at sikre, at indsigelser mod et lokalplanforslag får en seriøs behandling. Af lovbestemmelsens forarbejder fremgår bl.a., at bestemmelsen gælder uanset indsigelsernes karakter.

Kommunen er imidlertid ikke efter planloven forpligtet til at imødekomme indsigelser mod et planforslag. Kommunen er heller ikke forpligtet til at besvare indsigelser eller begrunde, hvorfor kommunen ikke følger indsigelserne.

Planklagenævnet finder, at det ikke generelt medfører ugyldighed af en plan, at forvaltningen i et indsigelsesnotat ikke gengiver indsigelser fuldt ud eller ikke gengiver indsigelserne på en bestemt måde. Dette gælder især, hvis indsigelserne også er medtaget i fuld udgave i forbindelse med sagens behandling i udvalg og/eller byråd.

2.8.3. Planklagenævnets vurdering

Planforslaget har været fremlagt offentligt i perioden fra den 29. oktober 2020 til den 23. december 2020. Det vil sige i 8 uger.

Kommunen har således overholdt reglerne om offentlighedsperiode i planlovens § 27, stk. 1, 1. pkt., jf. § 24, stk. 5.

Klagerens indsigelse er medtaget i kommunens byrådsreferat fra den 16. februar 2021. Af referatet fremgår, at der er kommet 95 indsigelser og hørings svar.

Desuden indgik alle indsigelser i deres fulde ordlyd som et bilag til byrådsreferatet. Kommunen har således inddraget klagerens indsigelse i behandlingen af planforslaget.

Da kommunen som nævnt heller ikke efter planloven er forpligtet til at imødekomme indsigelser, og da der i øvrigt tilkommer kommunerne et meget vidt skøn i forhold til indholdet af en lokalplan, finder Planklagenævnet ikke, at det udgør en retlig mangel, at kommunen ikke har imødekommet indsigelserne.

På ovennævnte baggrund kan Planklagenævnet ikke give medhold i klagen over kommunens behandling af klagerens indsigelse mod planforslaget.

2.9. Beslutningsgrundlaget for lokalplanen

2.9.1. Klagen

Klageren anfører, at i hverken den administrative eller den politiske behandling af lokalplanvedtagelsen er kirkebyggelinjen omtalt.

Planklagenævnet har forstået dette som en klage over mangelfuldt beslutningsgrundlag for politikerne.

2.9.2. Generelt om materiale til byråds- og udvalgsmedlemmerne

Reglerne om, hvilket materiale der skal udsendes til de politiske beslutningstagere inden udvalgs- og byrådsmøder, fremgår af den kommunale styrelseslovs § 8, stk. 4, og § 20, stk. 3.^[12] Planklagenævnet har ikke kompetence til at tage stilling til, om disse bestemmelser er overholdt, og nævnet kan således som udgangspunkt ikke efterprøve, om de oplysninger, som forvaltningen i en kommune forelægger for de politiske beslutningstagere, er tilstrækkelige.

Et utilstrækkeligt dagsordenmateriale kan dog efter omstændighederne indebære, at de politiske beslutningstagere ikke har inddraget hensyn eller oplysninger, som efter lovgivningen *skal* inddrages i forbindelse med vedtagelsen af en plan. Dette kan efterprøves af nævnet, og det kan efter omstændighederne medføre, at afgørelsen er ugyldig.

Hvis der derimod er tale om, at de politiske beslutningstagere ikke er blevet gjort bekendt med oplysninger af betydning for de mere skønsmæssige hensyn, som en kommune kan vælge at inddrage i forbindelse med afgørelsen, medfører dette ikke afgørelsens ugyldighed.

I det omfang forvaltningen forelægger oplysninger for de politiske beslutningstagere, skal disse være korrekte, da beslutningen ellers kan være truffet på et forkert grundlag. Ikke enhver forkert oplysning udgør en væsentlig retlig mangel, som medfører ophævelse af planen eller bestemmelser i denne. Der skal være tale om så væsentlige oplysninger og så betydelige fejl, at det må antages at kunne have ført til et andet resultat, hvis de politiske beslutningstagere havde været i besiddelse af de korrekte oplysninger.

2.9.3. Planklagenævnets vurdering

Kommunen har i bemærkningerne til klagen oplyst, at både i miljøscreeningen af lokalplan LK 30 og lokalplan LK 79b står der under pkt. 21 under "Fredning og beskyttelse", som også dækker emner som kirkebyggelinjen: *Ingen ændringer i forhold til eksisterende planlægning*". Kommunen bemærker tillige, at bygningshøjden i lokalplan LK 79b ikke er ændret i forhold til lokalplan LK 30.

Planklagenævnet finder på den baggrund, at der ikke er grundlag for at antage, at kommunalbestyrelsen er blevet forholdt væsentlige oplysninger, der kunne have påvirket afgørelsen, og at afgørelsen derfor ikke lider af en væsentlig retlig mangel som følge af, at kommunen ikke har anvendt begrebet 'kirkebyggelinje' i hverken den administrative eller den politiske behandling af lokalplanvedtagelsen.

Nævnet bemærker i øvrigt, at det fremgår af naturbeskyttelseslovens [\[13\]](#) § 19, stk. 1, at der må ikke opføres bebyggelse med en højde over 8,5 m inden for en afstand af 300 m fra en kirke, medmindre kirken er omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

2.10. Lokalplanen er i strid med Exner Fredningen

2.10.1. Klagen

Klageren anfører i klagen, at Hvalsø Kirke er omfattet af en Exner Fredning, samt at lokalplanen er i strid med fredningen.

2.10.2. Generelt om lokalplaner der i strid med anden lovgivning

Der er ikke efter planloven noget til hinder for, at en kommune vedtager en lokalplan, selvom den endelige realisering af planen eksempelvis afhænger af en tilladelse eller en dispensation fra anden lovgivning.

Der er i denne sag ikke truffet en afgørelse om dispensation af Fredningsnævnet. En sådan afgørelse vil kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

2.11. Forhold, som ikke behandles

Klage over Lokalplan 79a

Det fremgår af klagen vedrørende screeningsafgørelsen, at den angår såvel lokalplan 79a som lokalplan 79b.

Planklagenævnet bemærker, at lokalplan 79a er afløst, hvorfor nævnet ikke finder det aktuelt at tage stilling til klagen herover.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Lejre Kommunes afgørelse af den 27. oktober 2020 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan 79b, Sørtorvet, og forslag til kommuneplantillæg nr. 18b.

Planklagenævnet kan heller ikke give medhold i klagen over den endelige vedtagelse af lokalplan 79b, Sørtorvet, og kommuneplantillæg nr. 18b.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.^[14] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

De indbetalte klagegebyrer tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klagerne medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.^[15]

[1] Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>.

[2] www2.blst.dk.

[3] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[4] Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[5] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

[6] Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[7] Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.6.3.

[8] Habitatvejledningen, afsnit 9.6.3.

[9] Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.

[10] Habitatvejledningen, afsnit 9.6.5.

[11] Vejledning om lokalplanlægning, 2009, afsnit 8.1.

[12] Lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 af lov om kommunernes styrelse.

[13] Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021.

[14] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[15] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Lovområder:

Miljøvurderingsloven

Planloven, retlig (efter 1. februar 2017)